

POSTANOWIENIE

18 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 18 października 2023 r. w Warszawie
zażalenia A. T. i J. C.

na postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie
z 6 czerwca 2023 r., IV Ca 274/22,
w sprawie z powództwa A. T. i J. C.
przeciwko [...] spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,

1. oddala zażalenie;

**2. zasądza od A. T. i J. C. na rzecz [...] spółki akcyjnej w W. po
1350 złotych zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego z
odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za
czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego
postanowienia A. T. i J. C. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie postanowieniem z 6 czerwca 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną powodów od wyroku tego Sądu z 27 stycznia 2023 r. z uwagi na jej niedopuszczalność, wobec wartości przedmiotu zaskarżenia ustalonej na 42 331 zł.

Zażalenie na to postanowienie wnieśli powodowie, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie. Skarżący zarzucili postanowieniu naruszenie art. 398² § 1 zd. 1 w zw. z art. 20 k.p.c. Powodowie wskazali, że na oznaczoną przez nich wartość przedmiotu zaskarżenia w wysokości 51 994,22 zł składa się 42 331,04 zł, tj. różnica między kwotą świadczenia nienależnego żadanego pozwem a zasądzonego wyrokiem Sądu pierwszej instancji, oraz 9 663,18 zł, czyli różnica między wysokością odsetek zasądzonych a należnych – w razie zasądzenia całości kwoty dochodzonej pozwem.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany bank wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Zażalenie zawiera oświadczenie o doręczeniu jego odpisu pełnomocnikowi strony przeciwnej, odpowiadające wymaganiom art. 132 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym, z zastrzeżeniem sytuacji szczególnych, nie może przekraczać wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym. Odpowiednie stosowanie art. 19-24 k.p.c. do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej nie może uzasadniać jej aktualizacji przez podwyższenie ponad wartość dotychczasową, a tożsamość zakresu rozstrzygnięcia kwestionowanego w apelacji i w skardze kasacyjnej wyłącza dopuszczalność oznaczenia w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia w kwocie innej niż poprzednio w apelacji (zob. m.in. postanowienie SN z 22 czerwca 2018 r., II CZ 30/18). W konsekwencji nie może budzić wątpliwości, że wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego nie może przekraczać wartości przedmiotu sporu ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym. Wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest bowiem samodzielna i nie może być wyższa od przedmiotu sporu, chyba że nastąpiło rozszerzenie

powództwa albo zasądzenie ponad żądanie (postanowienia SN z 18 grudnia 1996 r., I CKN 21/96, i z 19 czerwca 1997 r., III CZ 25/97).

Swoboda określenia przez stronę skarżącą wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej aktywuje obowiązek sądu drugiej instancji sprawdzenia tej wartości. Sąd drugiej instancji w ramach kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej może stwierdzić, a następnie ustalić i przyjąć w sposób wiążący, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest w rzeczywistości inna niż podana przez skarżącego (postanowienia SN z 6 czerwca 1997 r., II CKN 47/97, i z 11 lipca 2019 r., V CZ 42/19).

Należy przypomnieć, że art. 20 k.p.c., mający zastosowanie do określenia wartości zaskarżenia skargą kasacyjną, stanowi, że do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów żądanych obok roszczenia głównego. W uchwale składu siedmiu sędziów z 28 czerwca 1999 r., III CZP 12/99 (OSNC 2000, nr 1, poz. 1) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że jeżeli przedmiotem zaskarżenia jest wyłącznie orzeczenie rozstrzygające o nieskapitalizowanych odsetkach, dochodzonych obok roszczenia głównego, skarga kasacyjna jest dopuszczalna, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia (obejmująca odsetki) osiąga progi kwotowe decydujące o dopuszczalności skargi (zob. też postanowienia SN z 13 marca 2014 r., IV CZ 134/13, i z 19 listopada 2015 r., V CZ 72/15). Jeżeli natomiast zaskarżeniem objęte są odsetki razem z roszczeniem głównym, to wartości tego roszczenia wyznacza wartość przedmiotu zaskarżenia.

W niniejszej sprawie roszczenie o odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego dochodzone było nie jako roszczenie samodzielne, lecz jako uboczne dla roszczenia o zapłatę i taki też charakter roszczenia to zachowało w postępowaniu apelacyjnym i kasacyjnym. Nie zaistniały więc żadne okoliczności, które mogłyby skutkować modyfikacją wartości przedmiotu zaskarżenia na etapie postępowania przed sądem drugiej instancji.

Zatem ustalona przez Sąd Okręgowy w odniesieniu do skargi kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia odpowiada wartości przedmiotu zaskarżenia na etapie postępowania apelacyjnego (art. 368 § 2 zd. 2 k.p.c.). Wobec tego Sąd Okręgowy zasadnie odrzucił skargę kasacyjną powodów jako niedopuszczalną ze

względu na wartość przedmiotu zaskarżenia nieprzekraczającą 50 000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.).

Z tego względu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie oraz zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obciążył skarżących kosztami postępowania zażaleniowego.

(D.Z.)

[ał]